

Maaseutu opettaa -uisko tai älä

Kokemukset vuosilta 2008 - 2011

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

SAVON AMMATTI-
JA AIKUISOPISTO
HANKETOIMINTA

Sisältö

1. Maaseutu opettaa!	3
2. Toteutukset oppiaineittain	4
- Biologia	4
- Kemia	7
- Kielet	8
- Kotitalous	9
- Maa- ja metsätalous sekä puutarhanhoito	11
- Oppilaanohjaus	13
- Tekninen käsityö	16
- Äidinkieli ja kirjallisuus	18
3. Toteutukset teemoittain	22
- Ruoan reitti tutuksi	22
- Toukotyöt -teemapäivä	24
- Maaseutuyritysten kummiluokka	25
4. Opettajat maaseudulle	26
- OpeTET	26
- Opintoretket	29
5. Vinkit onnistuneeseen opintoretkeen	31

1. MAASEUTU OPETTAA!

Pohjois-Savossa on lähes viiden vuoden ajan tehty maaseudun ammatteja, maaseutuyrittämistä ja maaseudun mahdollisuuksia tutuksi yläkoululaisille, lukiolaisille ja opettajille. Taustalla oli huoli siitä, riittääkö myös maaseudulle jatkossa ammattitaitoista työvoimaa ja uusia yrittäjiä. Jo tällä hetkellä on pulaa muun muassa metsäkoneenkuljettajista ja maatalouslomittajista.

Työ on tehty kolmessa hankkeessa: Nuori ja lupaava maaseudulle (1.8.2006–28.2.2008), Maaseutu opettaa (1.8.2008–31.10.2010) ja Maaseutu opettaa -toimivat toimintamallit (1.11.–31.7.2011). Hankkeiden tapahtumissa on ollut yli 15 000 osallistujaa.

Maaseutu opettaa -hankkeissa on lisäksi kehitetty 7 pilottikoulun kanssa uusia ja pysyviä yhteistyön ja oppimisen malleja koulun, yrittäjien ja muiden alan toimijoiden välille. Tähän vihkoon on kerätty näistä kehitetyistä malleista pilottikouluissa parhaiksi havaitut toteutukset. Mukana on toteutus-esimerkkejä hyvin moneen oppiaineeseen. Maaseututeemaa voi soveltaa oikeasti lähes kaikissa oppiaineissa!

Maaseutu opettaa -hankkeen toiminta tulee jatkumaan! Pohjois-Savossa on yli 120 kummiyrittäjää ja -ammattilaista, jotka ovat kiinnostuneita tekemään yhteistyötä alueen koulujen kanssa. Kummiyrittäjien toiminta mahdollisti tässä vihkossa esiteltyjen uusien toimintatapojen kehittämisen kouluille. Lisäksi elokuussa 2011 perustetaan yhdistys, joka jatkossakin tarjoaa yläkouluille, lukioille ja opettajille mahdollisuuksia opintokäynteihin maataloille, matkailuyrityksiin, koneyrityksiin, metsätyömaille jne.

Toivomme, että tämän vihkosen ideat ja vinkit innostavat sinuakin kokeilemaan ja hyödyntämään maaseutua opetuksessa!

Lisätietoja:

Niina Mäntyniemi, p. 044 785 3807,
niina.mantyniemi@sakky.fi

Pilottikoulut, yhteystiedot löydät toteutus-esimerkin lopusta

2. TOTEUTUKSET OPPIAINEITTAIN

Biologia

Paljonko siementä hehtaarille?

Tavoite: Oppia kuinka viljanviljelijä tietää oikean kylvömäärän peltohehtaaria kohden.

Kesto: Yhteensä 2 tuntia

1 h viljan itävyyskokeen valmistelu (kylvö ruukkuihin)
2 h tuloksien tarkastelu sekä kg/ha laskeminen

Tarvikkeet: Kylvömulta, ruukkuja, viljansiemeniä (ohra, kaura), luettelo tärkeimpien vilja-, nurmi-, ja öljykasvien ominaisuuksista (kyseisen taulukon saa esim. Agrimarketeista)

Kuvaus:

1. Oppilaat laskevat 100 kpl siemeniä sertifioiduista viljan-siemenistä, jotka kylvävät ruukkuihin tasaisin välimatkoin. Koesarjassa on hyvä olla vähintään 3 ruukkuja itämässä, näin saadaan keskiarvo.
2. Ruukku suojataan kelmulla ja asetetaan hieman viileään/pimeään paikkaan 3-4 päiväksi. Tämän jälkeen siemenet siirretään valoon.
3. Huolehditaan kastelusta.

4. Tulosten tarkasteluvaiheessa tärkeää:

- Esitellään eri viljalajikkeiden ominaisuuksia, eri kasvuvyöhykkeille sopivat eri lajikkeet
- Lasketaan itäinen ja orastaneiden siementen määrä
- Esitellään, kuinka viljelijä saa laskettua hehtaarille tarvittavan siemenmäärän

$$\text{Siemenmäärä kg/ha} = \frac{\text{jyvänpaino g/1000 kpl} \times \text{kylvötiheys kpl/m}^2}{\text{itävyys \%}}$$

Ohjeita:

www.agrimarket.fi/Maatalous_ja_Elaimet/Kasvuohjelmat/Viljat/?iLaID=105

Vastaus riippuu siis pitkälti siitä, millä kasvuvyöhykkeellä asuu ja mikä on maanlaatu, jonne kylvöä ollaan suunnittelemassa.

Pääsiäisen aikaan koe toimii myös raeruohtojen kasvatuksena.

Lisätietoja: Maaningan Maaninkajärven koulu, Mikko Nurmi, mikko.nurmi@maaninka.fi

Metsäretkellä

Tavoite: Oppia käytännönläheisesti asioita metsänhoidosta ja metsätaloudesta.

Ohjelma:

klo 11.15 Lähtö Vehmersalmen koululta

klo 11.30 Savon ammatti- ja aikuisopiston metsätyömaa:

Lumikenkäillen maastoradan kierto, jonka varrella metsänmittausta relaskoopilla sekä metsäkoneisiin ja metsänhoitoon tutustumista. Lopuksi makkaranpaistoa nuotiolla.

klo 13.00 Lähtö Sakkyn työmaalta

klo 13.30 Stora Enson hakkuutyömaahan tutustuminen

klo 14.15 Lähtö hakkuunäytöksestä

klo 14.30 Paluu Vehmersalmen koululle

Lisätietoja: Kuopion Vehmersalmen koulu, Erkki Voutilainen, erkki.voutilainen@kuopio.fi

Yhteistyö lähimaatilan kanssa

Tavoite: Lisätä oppilaiden tietämystä kokonaisvaltaisesti karjatilan ja yleensä maatilan hoidosta sekä siihen liittyvistä muista toiminnoista (esim. metsänhoito) sekä liittännäiselinkeinoista.

Kesto: Tutustumiskäynti 2 h ja työskentely 2 h

Tarvikkeet: Suojavaatetus (suojakengät ja suojahaalarit)

Paikka: Koulun lähimaatila

Kuvaus:

Oppilaat vierailivat Ala-Korholan tilalla Vehmersalmella, johon on kävely matka Vehmersalmen koululta. Vierailun

yhteydessä tilan isäntä ja emäntä kertoivat tilan toiminnoista ja tutustuttiin robottinavettaan. Vierailun kesto oli 2-3 tuntia.

Seuraavalla viikolla samat oppilaat menivät työskentelemään tilalle ja tekivät niitä töitä, mitkä vuodenaikaan ja tilan toimintoihin nähden ovat järkeviä ja tarpeellisia. Työskentelyaika oli 2-3 tuntia.

Huom! Biologian opettaja oli ennen oppilaiden tutustumis- ja työpäivää tilalla OpeTETissä.

Lisätietoja: Kuopion Vehmersalmen koulu, Erkki Voutilainen, erkki.voutilainen@kuopio.fi

Metsät ja metsänhoito tutuksi

Tavoite:

Oppia käytännössä 8-luokan metsäsisältöjä, kuten metsätyyppejä, metsäkasveja ja metsätalouteen liittyviä asioita.

Tarvikkeet:

Kynä, paperia ja relaskooppi

Paikka:

Kummiyrittäjän metsätila, alue jolta löytyy monenlaista metsää tai metsänhoitoyhdistyksen tekemä metsätaitorata.

Kuvaus:

Tapa 1. Metsäretkellä kummiyrittäjän metsätilalla on mitattu puuston ikää, puun pituutta ja puuston määrä pinta-alaa kohden. Retki on toteutettu kiertämällä metsässä kummiyrittäjän suunnittelema reitti (opettaja on antanut infoa aiheisällöistä),

jonka varrella on toteutettu rastipistetyyppisesti tehtäviä. Lisäksi kummiyrittäjä on kierroksen ajan kertonut paljon muutakin metsäasiaa.

Tapa 2. Metsänhoitoyhdistyksen toteuttama metsätaitokilpailu oli yhtenä syksynä hyvin lähellä kouluamme. Pyysimme radan säilyttämistä kilpailun jälkeen. Kävimme läpi lähes kaikki metsätaitoradan tehtävät oppilaiden kanssa, vaikkakin muutama tehtävä tuntui hieman haasteellisilta. Saimme opastusta kummiyrittäjältä ja metsänhoitoyhdistyksen työntekijältä. Jatkossa metsätaitoasioita pystyy opettamaan lähimetsässä näiden opittujen taitojen turvin, vaikkakin ihanteellista olisi jatkossakin saada koulun ulkopuolista väkeä mukaan.

Lisätietoja: Pielaveden Puustellin koulu, Ulriikka Ojanen, ulriikka.ojanen@pielavesi.fi

Kemia

Kummiyrittäjä ja Typpisalkku oppitunnilla

Tavoite: Oppia kuinka nitraattitypen pitoisuus määritetään maataloudessa

Kesto: 2 h

Tarvikkeet: Kummiyrittäjän liukoisen typen mittaukseen tarkoitettu Typpisalkku välineineen.

Paikka: Koulumme laboratorioluokka

Kuvaus:

Oppilaiden tuomista maanäytteistä määritettiin nitraattitypen pitoisuus Typpisalkun välineillä. Kummiyrittäjä kävi oppilaiden kanssa läpi kasvien tarvitsemat ravinteet ja typen kemialliset muodot maassa.

Maataloudessa liukoisen typen mittausta käytetään keväällä ympäristötuen ehtojen mukaisesti lannoitetypen määrän tarkentamiseen. Maasta mitataan typpisalkun sisältämien välineiden avulla liukoisen nitraatti- ja ammoniumtypen määrät. Jos ne ylittävät 20 kg/ha, kylvön yhteydessä annettavaa typpilannoitusta vähennetään. Liukoista typpeä saattaa olla paljon maassa sellaisilla lohkoilla, joihin on syksyllä levitetty karjanlantaa, joiden orgaanisen aineksen pitoisuus on korkea tai joihin edellinen viljelykasvi on jättänyt typpeä (palkokasvit, nurmikasvit).

Lisätietoja: Pielaveden Puustellin koulu, Riitta Kotilainen, riitta.kotilainen@pielavesi.fi ja kummiyrittäjä Riitta Hedman-Partanen, riittahedmanpartanen@gmail.com

Kielet

Maaseutusanasto tutuksi

Tavoite: Tuoda maaseutunäkökulmaa myös kielten opiskeluun. Oppia maaseutusanastoa.

Kesto: 2 oppituntia/luokka

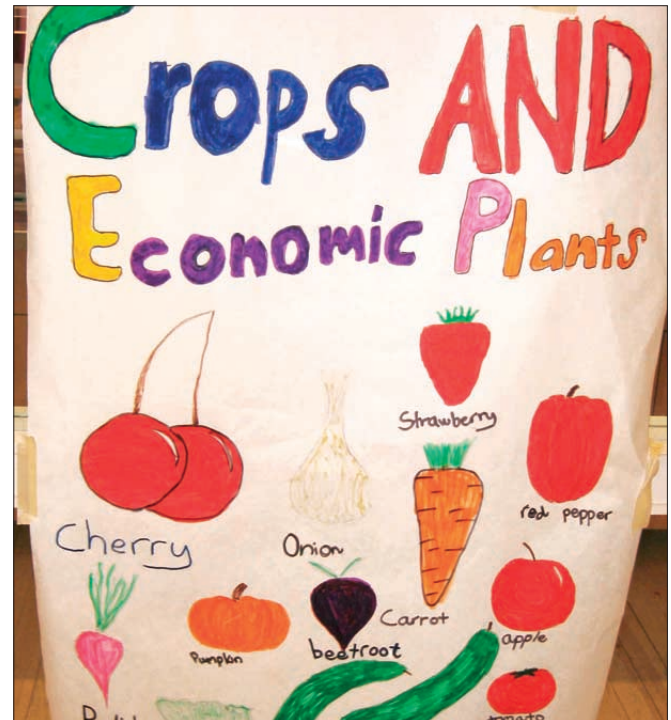
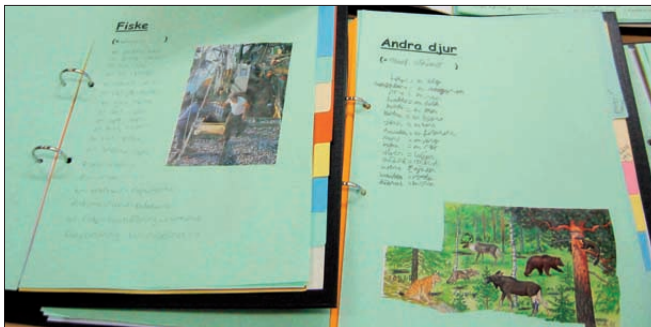
Tarvikkeet: Sanakirjoja, tusseja, paperia, aikakauslehtiä, maa- ja metsätalouslehtiä.

Kuvaus:

Oppilaat kokoavat itselleen maa- ja metsätaloussanastoa leikatun ja liimaten tai piirtäen kuvia ja etsien sitten sanakirjasta tarvittavaa sanastoa. Voi tehdä yksilötyönä tai ryhmissä.

Jatkotoimet: Oppilaat esittelevät työnsä toisilleen. Töitä voi panna esille luokan/koulun seinälle. Oppilaat voivat myös tallettaa työnsä kansioon ja koota sinne muistakin aineista maaseutuaiheista materiaalia eli perustaa maaseutuportfolion.

Lisätietoja: Vesannon yhtenäiskoulu, Vuokko Rossi, vuokko.rossi@vesanto.fi

Kotitalous

Apureina maatilamatkailuyrityksessä

Tavoite: Nähdä ja kokea maatilamatkailuyrityksen toiminta. Tehdä ja oppia tositalanteessa kotitalouden sisältöjä.

Kesto: Kokonainen koulupäivä/ryhmä

Paikka: Maaseutumatkailuyritys Viitakko, www.viitakko.fi

Kuvaus:

9-luokan valinnaisryhmä työskenteli maatilamatkailuyritys Viitakossa yhden kokonaisen koulupäivän. Ryhmä oli jaettu kahteen osaan eli yhtenä päivänä yrityksessä oli puolet oppilaista. Päivään kuului mm. polttopuiden ajoa, kiuaskivien vaihtoa, siivousta, sänkyjen petaamista, leivontaa vieraita varten sekä ruoan valmistusta asiakkaille.

Huom! Kotitalouden opettaja oli ennen oppilaiden työpäivää OpeTETissä Viitakossa.

Lisätietoja:

Juankosken koulu, Päivi Marttila, paivi.marttila@juankoski.fi

Mistä liha tulee?

Tavoite: Tutustuttaa oppilaita ruoka-aineiden alkutuotantoon.

Kesto: Yksi kahden tunnin kotitalouden oppitunti valinnaisille 9-luokkalaisille.

Paikka: Kotitalousluokka

Kuvaus:

Paikallinen kummiyritystä toi sianruhon puolikkaan kotitalousluokkaan. Lähikaupan lihamestari toi mukanaan välineet ja paloitteli sian. Oppilaat näkivät, mistä ja miten tehdään joulu-kinkku, mistä paisti, mistä suikaleita, edullisimmat/kalleimmat ruhonosat jne. Oppilaat saivat myös osallistua paloitteluun. Lopuksi juotiin kakkukahvit. Tämä on toteutettu meillä kaksi kertaa ja kummatkin kerrat ovat olleet menestys.

Lisätietoja: Pielaveden Puustellin koulu, Minna Manninen, minna.manninen@pielavesi.fi

Maidon tie pellolta ruokapöytään

Tavoite: Oppia maidon reitti pellolta ruokapöytään. Tutustua maatilalan toimintaan ja lehmän elämään maatilalla. Tutustutaan maitoon elintarvikkeena ja osana ruokakulttuuria.

Kesto: Yhteensä noin 6 tuntia

Tarvikkeet: Muovitetut viljalajikekortit, viljojen nimilaput, tyhjiä tuotepakkauksia, metrimitta, sopiva vaatetus ja suojavaatteet, ainekset ruokiin.

Paikka: Kotitalousluokka ja maatala

Kuvaus:

Vaihe 1:

Ennen maatilavierailua keskustellaan aihepiiristä ja katsotaan Maidon tie -video. Video löytyy osoitteesta: www.maitojaterveys.fi/www/fi/maidontie/index.php. Keskustelun aiheita: mitä on kestävä kehitys ja mikä on ruoan/maidon reitti (mistä se alkaa ja mitä tarvitaan, että maitotila tuottaa).

Vaihe 2:

Maatilalla tutustumme ensin pellolla lehmien ruokaan, viljalajeihin ja maatilalla tarvittaviin koneisiin. Keskusteluaiheita:

- Mitä ja kuinka paljon lehmä syö?
- Millainen maisema olisi 100 vuoden päästä, jos maatalous lopetettaisiin Suomessa?
- Miksi pelloilla on oja, mitä hyötyä niistä on?
- Mitä koneita tarvitaan peltotöihin?
- Miten maatalous on muuttunut?

Tämän jälkeen navetassa tutustumme lehmän elämään ja töihin navetassa. Otetaan esille seuraavia asioita:

- Lehmän päivärytmi, vuosi ja elämänkaari
- Lehmien nimitykset (nauta, vasikka, hieho, lehmä, sonni)
- Parsinavetta ja pihattonavetta
- Paljonko lehmä syö ja tuottaa?
- Mitä lehmä kertoo olemuksellaan esimerkiksi terveydentilastaan?

Vaihe 3:

Maatilavierailun jälkeen kotitalousluokassa kerrataan maidon reitti ja tehdään maidosta ruokaa. Voidaan tehdä esimerkiksi marjarahkaa, skonsseja ja voita. Samalla tutustutaan maitoon, sen eri muotoihin ja käyttötapoihin sekä käydään läpi maitoallergiat. Lisäksi keskustellaan maidon hinnasta (mistä se koostuu) sekä siitä kannattaako olla maitotilallinen.

Lisätehtäviä: Ryhmätöaiheita: Miten kestävä kehitys näkyy käytännössä (esim. mitä leipää ostetaan koululle?) ja miten voin vaikuttaa kouluruokaan?

Lisätietoja: Tutkija Pia Smeds, pia.smeds@mtt.fi ja Niina Mäntyniemi, niina.mantyniemi@sakky.fi

Opetusohjelma on kehitetty Suomen Akatemian rahoittamassa SEED-hankkeessa Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksessa (MTT).

Opetusohjelma testattiin Leppävirran Kivelän koululla ja Kuopion Hatsalan klassillisella koululla talvella 2011.

Maa- ja metsätalous sekä puutarhanhoito

Kotiseudun mahdollisuudet

Tavoite: Antaa kuva maaseutuammateista, tutustuttaa kotiseudun mahdollisuuksiin.

Kesto/aikataulu:

Koululla 2 h ja tilavierailu(t) noin puoli päivää.

Tarvikkeet: Retkelle bussi tai taksibussi, luokassa kyniä ja paperia, visailuun maatalouteen liittyviä esineitä.

Paikka: Koululuokka ja maatilat

Kuvaus:

Vaihe 1:

Paikalliset maaseutuyrittäjät vierailevat talvella koululla oppitunneilla kertomassa työstään, ammatistaan sekä maatiloistaan. Mukana on ollut viljelijöitä eri tuotantosuunnilta (lypsykarja, lihakarja, hevoset, marjat), joskus myös maatalouslomittaja, johtava lomittaja tms. Vierailuun voi

liittyä esimerkiksi tietovisa: vieraat tuovat mukanaan erilaisia maatalouteen liittyviä esineitä, joita oppilaat tunnistavat. Lisäksi opettaja laatii vieraiden esityksen pohjalta kysymyksiä, jolla voidaan testata mitä jäi mieleen. Visa pikatarkastetaan saman tien siten, että oppilaat vaihtavat paperit keskenään ja laskevat toistensa pisteet annettujen oikeiden vastausten pohjalta. Parhaat visailijat palkitaan paikallisin tuottein (leipä, marjamarmeladi ym.) tai esimerkiksi MTK-tuottein.

Vaihe 2:

Keväällä tehdään tilavierailu yhdelle tai useammalle tilalle, joihin jo talven koululla vierailun yhteydessä on tutustuttu.

Jatkotoimet: Jälkikäteen käydään oppilaiden kanssa läpi vierailuiden antia ja kokemuksia. Molempiin vierailuihin voidaan viitata useissa yhteyksissä opetuksessa myöhemminkin.

Lisätietoja: Vesannon yhtenäiskoulu, Anna-Maija Saikku, anna-maija.saikku@vesanto.fi tai MTK Tervo- Vesanto, Kirsi-Marja Haatainen, kirsimarjahaatainen@hotmail.com

Traktorin taitoajoa

Tavoite: Antaa onnistumisen kokemuksia niillekin, jotka eivät yleensä niitä koulussa saa.

Kesto: Max 2 h

Tarvikkeet: Traktori apuvälineineen

Paikka: Ulkokenttä

Kuvaus:

Traktorin taitoajokilpailu. Maaseutunuoret järjestävät vuosittain Maitopoikakilpailujen yhteydessä koulumme traktorikortin omaaville vapaaehtoisille nuorille traktorin ajokilpailun.

Lisätietoja: Kiuruveden yläkoulu, sari.tikkanen@kiuruvesi.fi ja paula.tossavainen@kiuruvesi.fi

Maa- ja metsätalouden kummiyrittäjät

Tavoite: Tutustua monipuolisesti erilaisiin maaseudun mahdollisuuksiin ja laajentaa tietämystä maaseudun pää- ja liitännäisammateista. Tuoda maa- ja metsätalouden opiskeluun käytännönläheisyyttä.

Kesto: 2 vuotta

Paikka: Koulu ja maaseutuyritykset

Kuvaus:

Maa- ja metsätalouden ryhmälle on lupautunut 6 maaseutu-yrittäjää kummiyrittäjiksi. Aloitussyksynä yrittäjät kävivät esittäytymässä ja kertomassa omasta yrityksestään koululla 8-luokan oppilaille. Lisäksi teimme vierailun Jokelan talleille, jossa tutustumisen lisäksi pientä työskentelyä. Ensimmäisen yhteistyövuoden keväällä oppilaat jakaantuivat maatiloille ja puutarhalle pienissä ryhmissä työskentelemään koulupäivän ajaksi. 9-luokan toiminnassa yhteistyön pääpaino tulee olemaan metsäasioissa.

Kummiyrittäjät:

Metsänhoitoyhdistys Koillis-Savo, www.mhy.fi/koillissavo

Töihin maatiloille

Tavoite: Tutustuttaa nuoria maaseudun moniin mahdollisuuksiin ja maaseutuyrityksiin. Tarjota elämyksiä nuorille.

Kesto: 1 koulupäivä.

Tarvikkeet: Suojavarusteet. Retkieväät.

Paikka: Maaseutuyritykset

Topin maatilamyymälä, www.topinmaatilamyymala.fi
Päivölän puutarha, www.paivolanpuutarha.com
Maatalousyhtymä Nykänen, www.mtynykanen.fi
Maatalousyrittäjät Virpi ja Pauli Tirkkonen
Jokelan talli, www.jokelantalli.kotisivukone.com

Lisätietoja: Juankosken koulu, Kirsi Hyttinen, kirsi.hyttinen@juankoski.fi

Kuvaus:

Koululaiset tutustuvat maaseutuyrityksiin pienryhmissä (3-4 oppilasta/ryhmä) yhden koulupäivän ajan. Osallistuvat käytännön töihin.

Tehtävät: Täyttävät yrityksen ominaispiirteisiin liittyvän tehtävämönlsteen päivän aikana. Esittelevät sen muille koulussa.

Lisätietoja: Kiuruveden yläkoulu, sari.tikkanen@kiuruvesi.fi ja paula.tossavainen@kiuruvesi.fi
Juankosken koulu, Kirsi Hyttinen, kirsi.hyttinen@juankoski.fi

Oppilaanohjaus

Tutustumista ja töitä maatilamatkailuyrityksessä

Tavoite: Oppilaat tiedostavat mitä kaikkea pitää sisällään maatilamatkailutilan toiminta

Paikka: Uudistalon Maaseutumatkailu Oy, Kuopio

Kuvaus: Tutustumispäivän aluksi oppilaat haravoivat tilan ympäristön puhtaaksi. Työteen jälkeen tilan isäntä esitteli tilan, kertoi tilalla harjoitettavasta maataloudesta ja maatilamatkailusta sekä hääjuhlien järjestämisestä.

Lisäksi päivän opintoretkeen sisältyi tutustuminen läheiseen Savon ammatti- ja aikuisopiston Toivalan toimipisteeseen.

Ohjelma:

klo 8.30 Lähtö Vehmersalmen koululta

klo 9.15 Uudistalon maaseutumatkailu Oy

Töitä ja tutustumista.

klo 11.30 Lähtö Uudistalolta

klo 11.45 Savon ammatti- ja aikuisopisto, Toivala

Ruokailu sekä Luonto- ja metsäopetuksen yksikön esittely, tiloihin tutustuminen, metsäkonesimulaattorilla ja metsäkoneella ajoa.

klo 13.45 Lähtö Savon ammatti- ja aikuisopistolta

klo 14.30 Paluu Vehmersalmen koululle

Huom! Opinto-ohjaaja oli ennen oppilaiden tutustumis- ja työpäivää Uudistalolla OpeTETissä.

Lisätietoja: Vehmersalmen koulu, Jorma Heiskanen, jorma.heiskanen@kuopio.fi

Seiskat maalle

Tavoite: Tutustua oman kotiseudun maaseutuyrityksiin. Saada pohjatietoa valinnaisaineiden valintaan.

Ohjelma:

Bussi 1

- klo 10.45 Lähtö Juankosken koululta
klo 11.00 Kantolan tila/ Matti ja Anne Setälä
Puolet ryhmästä tutustuu Kantolan tilaan.
klo 11.15 Maatalousyhtymä Sirviö Janne ja Leena
Toinen puolikas ryhmästä tutustuu Maatalousyhtymä Sirviön toimintaan.
klo 12.15 Lähtö Kantolan tilalta
klo 12.30 Lähtö Maatalousyhtymä Sirviöltä
klo 12.45 Savon ammatti- ja aikuisopisto, Muuruvesi
klo 14.30 Lähtö Savon ammatti- ja aikuisopistolta
klo 15.00 Paluu Juankosken koululle

Bussi 2

- klo 10.45 Lähtö Juankosken koululta
klo 11.00 Savon ammatti- ja aikuisopisto, Muuruvesi
klo 12.45 Lähtö Savon ammatti- ja aikuisopistolta
klo 13.00 Maatalousyhtymä Nykänen
Puolet ryhmästä tutustuu Maatalousyhtymä Nykäsen toimintaan.
klo 13.15 Postilan tila/Virpi ja Pauli Tirkkonen
Toinen puolikas ryhmästä tutustuu Postilan tilaan.
klo 14.15 Lähtö Nykästen maatilalta
klo 14.30 Lähtö Tirkkosten maatilalta
klo 15.00 Paluu Juankosken koululle

Lisätietoja:

Juankosken koulu, Ensio Vatanen, ensio.vatanen@juankoski.fi

Maaseutuyrittäjät koululle

Tavoite: Oman elinympäristön arvostuksen lisääminen, maatalouden yrittäjyyden tunnettavuuden lisääminen

Kesto: 1 h/opetusryhmä

Kuvaus:

Paikalliset maatalousyrittäjät vierailevat koululla ja kertovat omasta urapolustaan, yrityksensä toiminnasta sekä yrittäjyydestä yleensä (1-2 yrittäjää/opetusryhmä, yrittäjäkontaktit

esim. paikallisen MTK:n kouluuyhteyshenkilön kautta). Keväällä 2011 esittäytyivät Timo Ripatti (tmi Gab Sound Timo Ripatti), maatalousyrittäjä, FT Eija Koponen, hevostalousyrittäjä Tapani Korhonen, marjanviljelijä Kati Kolari ja maatalousyrittäjät Ulla ja Jari Kauhanen.

Lisätietoja: Leppävirran Kivelän koulu, Anu Kemppainen, anu.kemppainen@leppavirta.fi

Maaseutuyritykset tutuksi

Tavoite:

Tutustua oman paikkakunnan erilaisiin maaseutuyrityksiin.

Ohjelma:

klo 8.15 Lähtö Vesannon yhtenäiskoululta
klo 8.25 Hoivakoti Maitoharju
klo 8.30 Sorvisoppi ja -koulu

Puolet ryhmästä tutustuu ensin Hoivakoti Maitoharjuun toimitusjohtaja Aini Pursiaisen johdolla ja toinen puoli ryhmästä Sorvisoppiin ja -kouluun Antti Sorvamaan johdolla. Molemmat ryhmät tutustuvat molempiin yrityksiin

klo 10.10 Lähtö Sorvisopilta
klo 10.15 Lähtö Maitoharjusta
klo 10.30 Islanninhevostalli Rytsyretket
klo 12.00 Lähtö Rytsyretkiltä
klo 12.30 Eväiden syönti kodalla
klo 13.30 Metsäliiton metsätyömaa
klo 15.00 Paluu koululle

Lisätietoja: Vesannon yhtenäiskoulu, Anna-Maija Saikku, anna-maija.saikku@vesanto.fi

Tekninen käsityö

Maatalousteknologiaa

Tavoite: Oppia hitsausmenetelmät maatalouskoneiden kunnossapidossa ja teknologia maa- ja metsätaloudessa.

Kesto:

Yhteensä 6-9 h: hitsauksen teoria ja työturvallisuus n. 3 h, hitsausharjoitukset 3 h, tutustuminen maa- tai metsätalolle, jossa koneita ja käytännön esimerkkejä kunnossapidosta 3 h.

Tarvikkeet: Teknisen työn luokan resurssien mukaan, puikko-, kaasu- tai MIG/TIG -hitsauslaitteet

Paikka: Luokka, maa- tai metsätila tai maaseutuyritys

Meillä vierailukohteena JR -lämpö. Yrityksellä on hakkeella toimiva lämpökeskus sekä hakkureita. Lämpökeskuksessa on tarjolla hakkeenkäsittelyteknologiaa ja bioenergiaa. Hakkureissa metsäkonetekniikkaa, hydraulikkaa, elektroniikkaa ym.

Kuvas:

Havainnollistetaan opetusta ottamalla hitsaamiseen liittyvät esimerkit maa- ja metsätaloudesta. Opetetaan hitsaamisen teoria ja siihen liittyvät työ- ja paloturvallisuus oppitunnilla. Mikäli mahdollista, korjataan joku yksinkertainen laite demonstraationa (hitsataan esim. vetovarren tappiin kädensija). Tutustutaan paikalliseen maa- tai metsätaloon tai yritykseen, jossa korjataan koneita itse. Samalla tutustutaan tämän päivän maa- ja metsätaloudessa käytettävään teknologiaan sekä maaseudun tarjoamiin työllistymismahdollisuuksiin.

Tehtävät:

Oppilaat miettivät yhdessä kysymyksiä ennen tutustumisvierailua esim. seuraavista aiheista:

- Miten työ- ja paloturvallisuus on tiloilla huomioitu (tulityöt, alkusammutus, suojalaitteet)
- Minkälaisia tietoja ja taitoja tänä päivänä tiloilla/yrityksessä tarvitaan, millainen koulutus yrittäjällä on (kädentaito, atk, kielitaito ym.)
- Miten koneiden ja laitteiden kunnossapito tilalla/yrityksessä hoidetaan

Lisätietoja: Maaningan Maaninkajärven koulu, Juha Korhonen, juha.korhonen@maaninka.fi

Yhteistyöprojekti metsäkone- yrityksen kanssa

Tavoite: Tehdä todellinen tuote todelliseen tarpeeseen, tutustua alan yrityksen toimintaan

Paikka: Luokka ja yritys

Kuvaus:

Tehtiin kaksi tutustumiskäyntiä teknisen työn ryhmän (8 lk) kanssa Metsäkuljetus Hyväriset Oy:n tiloihin, missä esiteltiin yrityksen toimenkuvaa. Tutustuttiin samalla yrityksen kalustoon. Valmistimme yritykselle metsäkoneen teräketjukelan kääntölaiteen, joka on avuksi teräketjuja metritavarasta liitetäessä. Työkalu suunniteltiin yhteistyössä yrityksen edustajan kanssa. Osat ja kokoonpano tehtiin opettajan johdolla oppilastyönä, ja valmis laite luovutettiin yritykselle. Yritys sponsoroi luokkaretkeä, tarvittavien materiaalien ja komponenttien hankinnasta vastasi koulu.

Lisätietoja: Pielaveden Puustellin koulu, Juha Keinonen, juha.keinonen@pielavesi.fi

Äidinkieli ja kirjallisuus

Lukion mediakurssilla maaseututeemaa

Tavoite: Vahvistaa oppilaiden maaseututietoutta ja avata uusia näkökulmia maaseutuun, tutustuttaa eri tekstimuotoihin ja mediatekstiin sekä toimittajan työhön.

Kesto/aikataulu: Kolme - neljä oppituntia

Tarvikkeet: Paperia ja kyniä, mahdollisesti tietokoneita.

Kuvaus: Lukion mediakurssilla (tai jollakin muulla äidinkielen kurssilla) opiskelijat kirjoittavat maaseutuaiheisia runoja, lehtijuttuja, haastatteluja ym. erilaisia tekstejä. Voidaan myös

kuvata maaseutuaiheisia videoita, tehdä maaseutuaiheista draamaa tms.

Maaseudun Tulevaisuuden toimittaja vierailee oppitunneilla kertomassa työstään ja opastamassa nuoria lehtijutun teossa.

Tehtävät/jatkotoimet: Tuotoksia julkaistavaksi paikallislehtiin tms. sekä koulun vuosikertomuksiin tai muihin julkaisuihin.

Lisätietoja: Vesannon yhtenäiskoulun lukio, Marita Väisänen, marita.vaisanen@vesanto.fi

Lehtijuttuja maaseudun yrittäjistä ja ammattilaisista

Tavoite: Oppia haastattelukysymysten tekeminen, haastattelun toteuttaminen (sähköpostitse) ja vastauksista lehtijutun kirjoittaminen. Uutisen ja lehtijutun piirteet sekä lainaukset.

Kesto: 1-2 kuukautta

Tarvikkeet: Paperia, kynät, tietokoneet

Paikka: Äidinkielen ja tietotekniikan luokka

Kuvaus: Lehtikirjoittamisen alkeet (haastattelu – tekstin kirjoittaminen – tarkastuttaminen – kuvien lisääminen – julkaiseminen paikallislehdessä juttusarjana ”Maaninka monien mahdollisuuksien maaseutu”). Maaningalla 11 kummiyrittäjästä esittelyt.

Jatkotoimet: Koulutoimittajat ja muut ahkerat kirjoittajat jatkavat lehtikirjoittamista. Maaseutuammatteihin liittyvistä opintoretkeistä ja vierailuista aina juttuja paikallislehteen.

Lisätietoja: Maaningan Maaninkajärven koulu, Eija Tenhunen, etunimi.sukunimi@maaninka.fi

Lehtijuttu vasikoiden nimistä

Tavoite: Oppia lehtijutun tekeminen ja samalla perehtyä yhteen maatalouaiheeseen

Kesto: Vaatii noin 3-4 oppituntia

Tarvikkeet: Tietokone ja kamera

Kuvaus: Lehtijuttu lehmien nimistä: vasikan nimeämisperusteet, ehdotuksia tämän vuoden tai ensi vuoden vasikan nimiksi, suosituimmat nimet jne. Oppilaat tekevät tiedonhankintaa internetistä ja haastattelemalla sekä kirjoittavat jutun puhtaaksi. Juttu julkaistaan esim. paikallislehdessä.

Lisätietoja: Pielaveden Puustellin koulu, Titta Pulkkinen, titta.pulkkinen@pielavesi.fi

Haikurunoja maaseudusta

Tavoite: Kirjoittaa haiku- ja tanka-runoja maaseudusta

Kesto: Yhdestä useampaan tuntiin, innostuksen mukaan

Tarvikkeet: A4-papereita, kyniä (värikyniä mahd. kuvitukseen)

Paikka: Äidinkielen luokka ja atk-luokka (puhtaaksi kirjoittaminen ja viimeistely)

Kuvaus:

Haiku - ja tanka-runojen kirjoittaminen maaseudusta. Ensin tutustutaan japanilaiseen runouteen ja runomittaan. Haiku

ja tanka ovat vanhoja japanilaisia runomuotoja. Aforismia muistuttavien runojen aiheina olivat usein luonto ja tunteet. Runossa jaetaan rivit yleensä viiteen tavukappaleeseen muotoon 5-7-5-7-7 tavua. Tanka muistuttaa hyvin paljon haikua, jossa on 5-7-5 tavuiset sanat riveillä.

Jatkotoimet: Maaseutuaiheisista runoista voi koota runokirjan, tehdä kortteja kuvitusten kera tai julkaista lehdissä

Lisätietoja: Maaningan Maaninkajärven koulu, Eija Tenhunen, etunimi.sukunimi@maaninka.fi

Pelto kukkoistaa
paljon viljaa sieltä saa
Hyvän sadon saa.

Hevonen ravaa
juosta hölkyttää kovaa
vapaana kesään!

Lehmä märehtii
syö laitumella heinää
Onnellinen on!

Maaseutukirjallisuutta

Tavoite: Tutustua maaseutuaiheiseen kirjallisuuteen, sekä kauno- että tietokirjallisuuteen

Kesto: Maaseutuaiheiset kirjat (hevos-, metsästys-, kalastus-, konealan-, eläintenhoito- ja luontokirjat jne.) lainataan ja luetaan kotona n. kolmen viikon aikana. Sitten oppitunneilla kirjaesittelyn valmistaminen ja esitleminen noin 3-4 tuntia.

Tarvikkeet: Maaseutuaiheisia kirjoja, pahveja, tusseja

Paikka: Kirjasto ja äidinkielen luokka

Kuvaus:

Kirjastovierailu, jossa kirjoja vinkataan ja niihin tutustutaan; oman kirjan lainaaminen ja lukeminen.

Luetusta kirjasta tehdään yksilötyönä kirjaesittely seuraavasti:

- Kirjaraportti A4-arkille (kirjan perustiedot, näytteet ja maaseudun kuvausta tekstinäyttein)
- Juliste A3-arkille
- Kirjallisuuskeskustelu (kirjamessut-tyyliin osa esittelee, osa yleisönä ja kyselijöinä)

Jatkotoimet: Samoja kirjoja voivat lainata useat luokat. Kirjoista on helppo tehdä erilaisia esittelyjä, joita voi julkaista paikallislehdessä tai julisteita voi viedä kirjastoon näytteille.

Lisätietoja: Maaningan Maaninkajärven koulu, Eija Tenhunen, etunimi.sukunimi@maaninka.fi

3. TOTEUTUKSET TEEMOITTAIN

Ruoan reitti tutuksi

Oppiaineet: Koko koulu, biologia, kotitalous, maa- ja metsätalous, opinto-ohjaus

Tavoite: Antaa konkreettinen kuva kotiseudun tarjoamista mahdollisuuksista ja havainnollistaa ruuan tie järveltä, metsästä tai pellolta ruokapöytään.

Kesto/aikataulu: Kokonainen ulkoilupäivä, muuhun yhteensä noin yksi koulupäivä.

Tarvikkeet: Bussi tai taksibussi kuljetukseen, eväät, ruisjauhoja, suolaa ja voita muikkujen paistamiseen tai sokeria ja perunajauhoja kiisselin valmistamiseen.

Paikka: Järvi, pelto, metsä, kotitalousluokka, kalan irtopakastamo.

Kuvaus: Syksyllä koko koulun ulkoilupäivä, jossa puoli päivää poimitaan puolukoita koulun keittiöön ja puoli päivää ollaan ongella paikallisilla venelaitureilla yhteistyössä kalakerhon kanssa.

Maa- ja metsätalouden ryhmät vierailevat alkusyksystä paikallisella marjatilalla ja poimivat käynnin yhteydessä herukoita

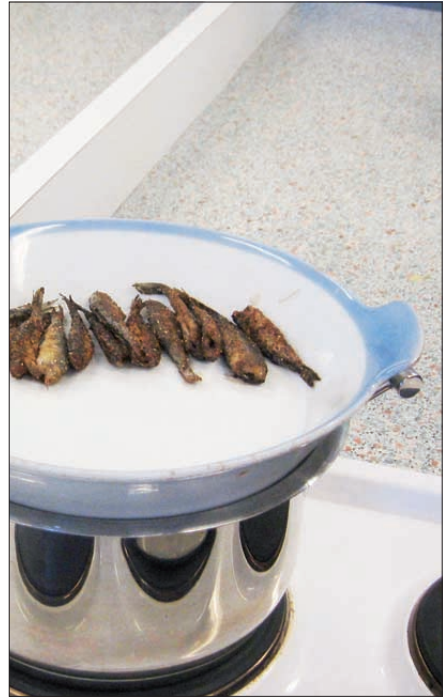
koulun keittiöön sekä kotitaloustunnille kiisselin valmistusta varten.

Yhden luokan oppilaille järjestetään talvella retki seuraamaan paikallisen kalastajan talvinuottausta järven jäälle. Jäällä seurataan nykyaikaista nuottausta ja paistetaan makkaraa sekä syödään eväitä. Saaliista saadaan mukaan muikkuja, jotka paistetaan kotitalousluokassa. Oppilaat tekevät myös retken kävelymatkan päässä sijaitsevaan kalan irtopakastuslaitokseen, missä näkevät sen, mitä myyntiin menevälle saalis-kalalle tapahtuu. Paikalla on kalastajan lisäksi kalatalouden asiantuntija Kalatietokeskuksesta.

Tehtävät: Oppilaille jaettava moniste muikusta ja sen käytöstä ruokakalana, saalismääristä jne. Oppilaiden kanssa pohditaan ennakkoon kysymyksiä irtopakastuslaitoksella käyntiä varten. Marjastajaryhmälle tietoa herukasta ja herukanviljelystä.

Tapahtumista juttuja paikallislehteen.

Lisätietoja (yhteystiedot): Vesannon yhtenäiskoulu, Anna-Maija Saikku, anna-maija.saikku@vesanto.fi

Toukokuu -teemapäivä

Tavoite: Tutustuttaa kaikki koulun oppilaat oman kotiseudun maaseutuyrityksiin ja maaseudun mahdollisuuksiin. Teema: Maaninka - Monien mahdollisuuksien maaseutu. Toukokuu -tapahtuma toteutettiin kummiyritysten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa yhteistyössä.

Ohjelma:

klo 9.00-9.15 Avajaiset auditoriossa
klo 9.30 Rastit

1. JR-lämpö

- Paikallinen bioenergiayrittäjä esitteli puun ja hakkeen kulkua lämpökeskukseen (koneketju, erilaiset haketyypit, vertailua öljylämmitykseen ym.)

2. Metsänhoitoyhdistys Kallavesi

- Metsänhoitoyhdistyksen tehtävät
- Puun istutus eri menetelmin sekä nykuteknologian esittelyä: GPS-kartat ja merkkaukset
- Metsänhoitoyhdistys nuorten työllistäjänä

3. Agrimarket

- Myymälän esittelyä
- Oppilaat etsivät ja tunnistivat kasveja, siemeniä sekä puutarhavälineitä
- Parhaiten tunnistanut ryhmä palkittiin

4. Pelastuslaitos

- Teemana oli kulotus ja maastopalon sammutus
- Sammutusvälineiden käyttöharjoitus sekä kaluston esittely

5. Maaningan Helmi

- Matkailuyrittäjä esitteli omaa yritystään
- Paikan päällä tarjoiit paikallisen maatilan ternimaidosta valmistettuna

6. Metsäalan ammattien esittely

- Alan ammattilainen kertoi oman koulutuspolun ja esitteli alan ammatteja

7. Villa Kantele

- Matkailuyrityksen esittelyä kotisivujen kautta

8. Testtext Oy/Hannu Räisänen

- Vapaa toimittaja ja videokuvaaja esitteli yritystään sekä hankkeeseen liittyvää videota

9. Hujasen Hunaja

- Mehiläistarhaaja esitteli yritystään sekä tuotteita, joita hunajasta voidaan valmistaa
- Mehiläisyhdistyksen toiminta eri vuodenaikoina

10. Pihasuunnittelu

- Esiteltiin pihan hyöty- ja koristekasvit
- Oppilaat suunnittelivat oman pihapiirin asemakaava-aiheeseen sekä pienoismallin eri materiaaleista

Lisätietoja: Maaningan Maaninkajärven koulu, Juha Korhonen, juha.korhonen@maaninka.fi ja Eija Tenhunen, eija.tenhunen@maaninka.fi

Maaseutuyritysten kummiluokka

Tavoite: Tutustua oman paikkakunnan maaseutuyrityksiin ja tehdä yhteistyötä heidän kanssaan pitkäjänteisesti yläkouluajan.

Kesto: Koko yläkoulu aika

Kuvaus: Luokalla on ryhmä maaseutuyrityksiä kummiyrityksenä. Useamman yrityksen yhteinen kummiluokka takaa sen, että pienille maaseutuyrityksille yhteistyö ei koidu liian raskaaksi. Nykyisen kummiluokan kanssa olemme päässeet tutustumaan sikatilaan, nautakarjatiloihin sekä lammas- ja hevosalan yrityksiin. Monella retkellä on lisäksi päästy itsekin osallistumaan töihin, tehty lisäksi metsäretki tai syöty evästä

laavulla. Olemme oppineet näistä retkistä paljon ja saaneet ihanasti vaihtelua tavalliseen kouluarkeen. Tämä toiminta on ollut todella antoisaa sekä oppilaille että opettajille. Oppilaat kyselevät aina innostuneina seuraavan tapahtuman ajankohdasta. Luokan yhteishengen kannalta parempaa toimintaa ei olekaan.

Lisätietoja: Pielaveden Puustellin koulu, Mika Aikkila (mika.aikkila@pielavesi.fi) ja Ulriikka Ojanen, ulriikka.ojanen@pielavesi.fi sekä kummiyrittäjä Riitta Hedman-Partanen, riittahedmanpartanen@gmail.com

4. OPETTAJAT MAASEUDULLE

OpeTET

Rehtori Anna-Maija Ylä-Savon ammattiopistolla Hingunniemellä

TET-paikka: Ylä-Savon ammattiopiston Hingunniemen toimipiste, www.ysao.fi

Mitä teit päivän aikana?

Päivän aikana pääsin seuraamaan esteratsastuksen näyttöjen suorittamista. Mukana näyttökokeessa oli myös Hingunniemen opettajia. Sain seurata oppitunteja, joiden aiheina olivat varsojen totuttaminen ravivarusteisiin ja kengitys. Pääsin myös seuraamaan ratsastustunnin jälkeen tapahtuvaa hevosten vilvoittelua vedessä. Minulle esiteltiin oppilaitoksen tilat ja kerrottiin tutkintoihin sisältyvistä kursseista sekä opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista. Oppaanani toimi valmistumassa oleva, kolme vuotta oppilaitoksessa opiskellut, varsin asiantunteva opiskelija. Koululla oli ulkomaisia vieraita, jotka myös pikaisesti tapasin. Pääsin lyhyesti keskustelemaan parin opettajan kanssa. Sain tietoa koulun hevosista sekä niiden hoitamiseen liittyvistä asioista.

Mitä uutta opit?

Opin uusia asioita ammatillisen puolen tutkinnoista ja opetusjärjestelyistä sekä resurssoinnista. Yleissivistävällä puolella käytetään juustohöylää, toisella asteella resursseja vaikuttaa olevan aivan eri tavalla, mutta siellä kilpaillaan sitten siitä, mitkä yksiköt saavat pysyä toiminnassa ja mitä karsitaan. Monenmoista opin tietenkin myös hevosalan opetuksesta ja hevosista tämän päivän aikana.

Mikä oli parasta päivässä?

Esteratsastusnäyttöjen seuraaminen oli erittäin mielenkiintoista sekä ammatillisesti että omaan harrastukseeni liittyen.

Opo ja kotitalouden opettaja Päivi Uudistalon Maaseutumatkailu Oy:ssä

TET-paikka: Uudistalon Maaseutumatkailu Oy, Kuopio, www.uudistalo.fi

Mitä teit päivän aikana?

Valmistin ruoan agrologi opiskelijoiden ryhmälle, tein lasagnea. Laitoin ruoan tarjolle. Keitin jälkiruokakahvit. Osallistuin esittelykierrokselle opiskelijoiden kanssa. Siivosin keittiön ja tiskasin.

Mitä uutta opit?

Kuinka pienissä tiloissa voi saada suuria aikaan. Ylämaan-karjan kasvatusasiat olivat kaikki uutta. Suoramarkkinoinnin vaikeudet.

Mikä oli parasta päivässä?

Se, että voi olla oikeasti avuksi. Välitön keskustelu Uudistalon isännän kanssa. Irtautuminen opetustyöstä ja opetettavaksi heittäytyminen.

Huom! Opettajan TET-päivän jälkeen yhteistyö jatkui oppilaiden tutustumis- ja työpäivällä.

Biologian opettaja Heli Maitotilalla

TET-paikka: Ala-Korholan tila, Vehmersalmi,
www.alakorhola.fi

Mitä teit päivän aikana?

Perushommia robottinavetalla. Tutkittiin robotinkäyttöä ja tietokoneen käyttöä navetassa, siivottiin navetan parsiosia, katsottiin, onko kaikki lehmät käyneet lypsyllä, jos ei niin haettiin kyseinen lehmä. Juotettiin vasikoita, leikattiin lehmän karvoja (puhdistusmielessä). Käytiin läpi, miten lehmien ruokinta tapahtuu robotin avulla ja mitä kuuluu robottinavetan pitäjien päivätyöhön.

Mitä uutta opit?

Käytännössä kaikki tieto, mikä meni yli lehmän perustiedoista, olivat uutta tietoa. En ole juurikaan navetassa ollut, joten elämä siellä on itselle melko vierasta. Erityisesti asiat, jotka liittyivät robottinavetan toimintaan olivat hyvin uutta informaatiota.

Mikä oli mielenkiintoisinta päivässä?

Koska itselleni kaikki oli aika uutta, voisin kiteyttää, että koko päivä. Mutta jos eritellä pitää, niin ehkä se nykyaikainen tekniikka, mikä on navetan saavuttanut, teki vaikutuksen.

Huom! Opettajan TET-päivän jälkeen yhteistyö jatkui oppilaiden opintoretellä ja työpäivällä.

Biologian opettaja Kirsi Heimosen Puutarhalla

TET-paikka: Heimosen Puutarha Oy, Kuopio,
www.heimosenpuutarha.fi

Mitä teit päivän aikana?

Aamu alkoi perehdytyksellä toimistossa, jossa Eeva-Kaarina kertoi yrityksen vuoden kierrosta, hallinnosta, tilausten käsittelystä, kasvatuksen ajoittamisesta jne. Sitten siirryin hortonomi De Jongin työpariksi kasvihuoneille. Ensin talvetimme Kuopion kaupungin ruusuja turpeeseen viileään talvisäilöön. Nämä ruusut istutetaan taas kasvukaudella kaupungintalon eteen. Sitten loppupäivä latvottiin ja kammattiin joulutähtiä joulusesonkia varten.

Mitä uutta opit?

Opin yleistä puutarhan toiminnasta yrityksenä sekä jotain puutarhurin töistä/työnkuvasta.

Mikä oli mielenkiintoisinta päivässä?

Mielenkiintoista oli vuoden töiden suunnittelu, toiminnan laajuuden ja monimutkaisuuden käsittäminen sekä myös käsien työntäminen turpeeseen eli oma tekeminen. Työtä ja teoriaa oli sopivassa suhteessa.

Biologian opettaja Kirsi Metsänhoitoyhdistys Koillis-Savolla

TET-paikka: Metsänhoitoyhdistys Koillis-Savo, Juankoski,
www.mhy.fi/koillissavo

Mitä teit päivän aikana?

Aamu toimistolla asiakkaita palvellen ja metsäpalstojen karttoja sekä ilmakuvia tulostaen. Juha Kekäläinen (metsäneuvoja) katsoi päivän reitit valmiiksi. Sitten maastoon nauhoittamaan harvennushakkuu- sekä päätehakkuualoja eri puolille Juankoskea. Tapasimme myös metsurin, jonka työtä Juha arvioi. Kävimme myös alkamassa olevalla hakkuutyömaalla.

Mitä uutta opit?

Opin mm. metsänhoitoyhdistyksen roolista metsänomistajan etujen valvojana sekä metsäneuvojan työnkuvasta.

Mikä oli mielenkiintoisinta päivässä?

Mielenkiintoista oli verrata erilaisia metsäaloja, karttoja sekä ilmakuvia toisiinsa ja oppia niiden tulevista hoitotoimista.

Esimerkkejä opettajien opintoretkistä

Juankosken koulu

- klo 8.00 Lähtö Juankosken koululta
klo 10.00 Ponsse Oyj
Suomalaiseen metsäkonevalmistajaan tutustuminen.
- klo 11.30 Lähtö Ponsselta
klo 12.00 Luonto-Savo
Maaseutumatkailu yritykseen tutustuminen ja ruokailu.
- klo 13.30 Lähtö Luonto-Savolta
klo 15.00 Paluu Juankoskelle

Hatslan klassillisen koulu

- klo 9.00 Lähtö Hatsalan klassilliselta koululta
klo 10.00 Ylä-Savon ammattiopisto, Peltosalmi
PEMO:n koulutustarjontaan sekä robottinavettaan ja muihin tiloihin tutustuminen.
- klo 11.45 Lähtö PEMOlta
klo 12.00 Haapaniemen matkailu Oy
Matkailuyrityksen esittely ja välipala.
- klo 12.45 Lähtö Haapaniemestä
klo 14.00 Paluu Kuopioon

Maaninkajärven koulu

klo 9.00
klo 9.45

Lähtö Maaninkajärven koululta
Uudistalon maaseutumatkailu Oy

*Ruokailu ja Ylämaankarjan kasvatukseen,
luomuviljelyyn ja tilausravintolatoimintaan
tutustuminen.*

klo 11.30
klo 12.00

Lähtö Uudistalolta
Itä-Suomen yliopisto, Kuopion kampus

*Yliopistoon tutustuminen, professori
Jaakko Monosen puheenvuoro ja
koe-eläin keskuksen tutustuminen.*

klo 14.15
klo 15.00

Lähtö Yliopistolta
Paluu Maaningalle

Vesannon yhtenäiskoulu

klo 13.30
klo 14.00

Lähtö Vesannon yhtenäiskoululta
Keitele Group

*Yrityksen esittely ja Keitele Timber Oy:n
sahaan tutustuminen.*

klo 15.30
klo 16.15

Lähtö Keiteleeltä
Maatalousyhtymä Maitohovi

*Vesannon uusimpaan ja suurimpaan
robotinavettaan tutustuminen*

klo 17.15
klo 17.30

Lähtö Maitohovilta
Paluu Vesannon yhtenäiskoululle

5. VINKIT ONNISTUNEeseen OPINTORETKEEN

Seuraavia kysymyksiä kannattaa miettiä, kun lähdet kokeilemaan ja hyödyntämään tämän vihkosen ideoita ja vinkkejä:

- Tavoite? Miksi opintoretkelle lähdetään? Miten kytketään opetukseen?
- Ohjelma, vierailukohteet ja opintoretken aikataulu
- Opintoretken kustannukset: linja-auto, ruokailu tai eväät jne.
 - Kustannusten jako, mahdolliset ulkopuoliset rahoittajat
- Tiedottaminen
 - Koulun sisällä ennen ja jälkeen opintoretken
 - Vanhemmille
- Valmistautuminen (opettajat ja oppilaat) opintoretkelle
 - Vierailukohteen toiveiden kartoitus ja omien toiveiden esitys vierailukohteelle
 - Kysymysten miettiminen ennakoon vierailukohteille
- Ottavatko oppilaat opintoretkellä joistakin asioista selvää esimerkiksi tehtäviä, lehtijuttuja tai yritysesityitä tekemällä?
- Tarvittavat varusteet, sopiva pukeutuminen
- Käyttäytyminen opintokäynnillä
 - Kannattaa jo etukäteen käydä läpi, miten yritysvierailulla toimitaan. Esimerkiksi navettavierailulla tulee huomioida, että isot eläimet säikkyvät helposti, joten huutaminen ja juokseminen on kielletty. Ja lähes kaikissa yrityksissä on vaarallisia työkoneita ja laitteita!
 - Onhan valvovia opettajia mukana riittävästi!
- Jälkipuinti oppitunnilla

Maaseutu opettaa

- Nuori ja lupaava maaseudulle -

Maaseutu opettaa -hankkeessa kehitettiin seitsemän pilottikoulun kanssa uusia ja pysyviä yhteistyön ja oppimisen malleja koulun, yrittäjien ja muiden alan toimijoiden välille.

Tähän vihkoon on kerätty näistä kehitetyistä malleista pilottikouluissa parhaiksi havaitut toteutukset. Toivomme, että ne innostavat sinuakin kokeilemaan ja hyödyntämään maaseutua opetuksessa. Maaseutu opettaa – usko tai älä!

www.maaseutuammattiin.fi

KEITELE
KEITELE FOREST

 SAVON AMMATTI-
JA AIKUISOPISTO

 Ylä-Savon
ammattiopisto

 Savonia
ammattikorkeakoulu

PONSSE

 rethink.
storaenso

 Metsäliitto

 MTK

 METSÄHALLITUS

 KONEYRITTÄJÄT
Pohjois-Savon Koneyrittäjät

 JOHN DEERE